

**«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**2017թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ
ՀԱՄԱԽՍԲՎԱԾ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի և վերջինիս դուստր կազմակերպություններին (այսուհետ՝ Խումբ) կից ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31-ը դեկտեմբերի 2017թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքը և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Խումբը

լուծարելու կամ Խմբի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլնորանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Խմբի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Խմբին դադարեցնել անընդհատության սկզբունքի կիրառումը:

- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Խմբի կազմի մեջ մտնող կազմակերպություններին կամ գործունեությանը վերաբերող ֆինանսական տեղեկատվության հետ կապված: Մենք պատասխանատու ենք Խմբի աուդիտի ղեկավարման, վերահսկողության և իրականացման համար: Մենք շարունակում ենք ամբողջական պատասխանատվություն կրել մեր աուդիտորական եզրակացության համար:

Ղեկավարությունը, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Թաթուլ Մովսիսյան

Գլխավոր տնօրեն

Ղուկաս Աթոյան

Առաջադրանքի ղեկավար

20 մարտի, 2018թ.,

ք.Երևան, Պ.Սևակի 8

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>Միլիոն դրամ</i>	Ծանոթ.	31/12/17	31/12/16
Ակտիվ			
Հիմնական միջոցներ	9	46,713,343	46,718,328
Ոչ նյութական ակտիվներ	10	31,247	35,062
Կենսաբանական ակտիվներ		503	564
Կանխավճար ոչ ընթացիկ ակտիվների համար	11	494,643	8,932
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		47,239,737	47,762,885
Պաշարներ	12	190,511	141,737
Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար	13	16,627	16,404
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	234,096	130,974
Շահութահարկի կանխավճար		-	150,034
Կանխավճար հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	22	97,587	97,521
Ավանդներ	15	1,284,153	430,564
Դրամական միջոցներ	16	3,955,827	3,180,954
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	17	9,958	6,227
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		5,788,758	4,300,883
Ընդամենը ակտիվներ		53,028,495	51,063,769
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կուտակված շահույթ	18	42,571,623	40,829,342
Պահուստային կապիտալ	18	169,894	169,894
Ընդամենը սեփական կապիտալ		42,741,517	40,999,236
Փոխառություններ		470	570
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	30	5,889,687	5,744,662
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	19	2,419,212	2,368,814
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		8,309,369	8,114,046
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	20	41,813	68,358
Կանխավճար ծառայությունների համար	21	1,110,762	1,143,444
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		35,211	4,596
Այլ հարկերի և պարտ.վճարների գծով պարտավորություն	22	118,413	148,593
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	23	275,902	198,599
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	24	394,541	385,720
Այլ պարտավորություններ	25	967	1,177
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		1,977,608	1,950,487
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		53,028,494	51,063,769

Ռեկտոր

Ա. Միմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռ. Գրիգորյան

9-54 էջերի ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
համախմբված հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

<i>ՊՈՈ Պրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Հասույթ	27	9,022,879	8,831,295
Վաճառքի ինքնարժեք	28	(6,749,404)	(6,761,671)
Համախառն շահույթ		2,273,474	2,069,624
Այլ եկամուտներ (ծախսեր)	29	373,373	(250,168)
Իրացման ծախսեր		(8,533)	(7,184)
Վարչական ծախսեր		(805,361)	(751,055)
Գործառնական շահույթ		1,832,953	1,061,217
Ֆինանսական եկամուտներ		302,836	387,346
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		61,166	(9,534)
Շահույթ մինչև հարկումը		2,196,955	1,439,029
Շահութահարկի գծով ծախս	30	(454,675)	(281,383)
Զուտ շահույթ		1,742,280	1,157,645
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,742,280	1,157,645

Ռեկտոր

Ա. Սիմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռ. Գրիգորյան

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

Մ00 դրամ

	Ծանոթ	Կուտակ- ված շահույթ	Պահուս- տային կապիտալ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	18	39,671,696	169,894	39,841,590
Զուտ շահույթ		1,157,645	-	1,157,645
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-	-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>		1,157,645	-	1,157,645
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.		40,829,340	169,894	40,999,234
Զուտ շահույթ		1,742,280	-	1,742,280
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-	-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>		1,742,280	-	1,742,280
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.		42,571,620	169,894	42,741,514

Ռեկտոր

Ա.Սիմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռ.Գրիգորյան

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Ծանոթ</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր	16		
վաճառքներից		8,967,131	8,752,490
այլ գործունեությունից		2,495,756	2,089,955
նյութերի, ապրանքների ձեռք բերումից		(181,705)	(171,388)
աշխատանքների, ծառայությունների ձեռք բերումից		(930,117)	(874,398)
վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից		(7,017,999)	(7,150,985)
շահութահարկ		(129,000)	(876,000)
այլ հարկեր, պարտադիր վճարներ		(30,029)	(41,676)
Այլ		(629,504)	(755,375)
Գործառնական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		2,544,533	972,623
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր			
հիմնական միջոցների վաճառքից		407	823,744
տոկոսների ստացումից		283,496	379,872
ավանդների տրամադրումից		(1,153,707)	(503,305)
տրամադրված ավանդների մարումից		300,000	380,000
հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից		(1,261,350)	(1,765,922)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		(1,831,154)	(685,610)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր		-	-
Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր		713,379	287,012
արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ		61,493	(7,875)
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվարի		3,180,954	2,901,817
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի		3,955,827	3,180,954

Ռեկտոր

Ա. Միմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռ. Գրիգորյան

1. Նկարագիրը և գործունեությունը

«Երևանի պետական համալսարան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը հիմնադրվել է 2002թ.-ին: 2014թ. նոյեմբերին ՀՀ կառավարության որոշմամբ վերակազմակերպվել է հիմնադրամի: «Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամը (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) «Երևանի պետական համալսարան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (պետական գրանցման համարը՝ 273.210.03130) իրավահաջորդն է (փոխանցման ակտին համապատասխան):

Հիմնադրամը կրթական, գիտահետազոտական և մշակութային ինքնավար, բարձրագույն ուսումնական հաստատություն է, որի գործունեությունը նպատակաուղղված է հայագիտական, բնագիտական, սոցիալ-տնտեսագիտական, հումանիտար գիտությունների և տեխնիկայի, մշակույթի տարբեր ուղղություններով կրթության, հիմնարար ու կիրառական գիտական հետազոտությունների և ուսումնառության կազմակերպմանը՝ հանրակրթական, միջին մասնագիտական, բարձրագույն մասնագիտական, հետբուհական մասնագիտական և լրացուցիչ կրթության մակարդակներում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով և կրթական ծրագրերով:

Հիմնադրամի հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է՝ ի դեմս ՀՀ կառավարության: Հայաստանի Հանրապետության անունից հանդես եկող պետական կառավարման լիազոր մարմինը ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունն է:

Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունի

ա) երեք դուստր ընկերություն՝

- «ԵՊՀ հրատարակչություն» ՍՊԸ,
- «ԵՊՀ երկրաբանական հետազոտությունների կենտրոն» ՍՊԸ, և
- «ԵՊՀ ուսանողական ծառայություններ» ՍՊԸ:

բ) առանձացված ստորաբաժանում՝

- ԵՊՀ-ի Իջևանի մասնաճյուղ:

Հիմնադրամը չունի ասոցիացված կազմակերպություններ և համատեղ վերահսկվող միավորներ:

Հիմնադրամի գործունեության հիմնական տեսակները՝

- բարձրագույն, միջին, հետբուհական մասնագիտական, հանրակրթական և լրացուցիչ կրթության կազմակերպում,
- օտարերկրյա դիմորդների նախապատրաստական կրթության կազմակերպում,
- մշակույթի բնագավառում կրթական գործունեության իրականացում,
- գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստում, վերապատրաստում, որակավորման բարձրացում,
- գիտահետազոտական, գիտատեխնիկական, արտադրական աշխատանքների իրականացում, դրանց արդյունքների առևտրայնացում,
- խորհրդատվական, փորձագիտական ծառայությունների մատուցում,
- հրատարակչական, տպագրական գործունեության ծավալում և դրա արդյունքների իրացում, գրքերի և այլ տպագրական նյութերի վաճառքի իրականացում.
- իր կողմից հրատարակվող տպագիր և էլեկտրոնային միջոցներով գովազդի իրականացում.
- կրթական և ուսումնական վճարովի դասընթացների կազմակերպում.
- միջազգային ուսումնական և գիտատեխնիկական ծրագրերի իրականացում,
- աշխատողների, սովորողների և այլ անձանց հանրային սննդի, հանգստի, բուժման, կենցաղի կազմակերպում և սպասարկում:

Աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը 2017թ. կազմել է 2,641 անձ և 2016թ.՝ 2,752 անձ:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամն ունի 19 ֆակուլտետ, 2 ինստիտուտ, 2 համահալսարանական ամբիոն, 20 կենտրոն, 1 աստղադիտարան, 1 գրադարան: Կրթական ծառայությունները իրականացվում են 67 մասնագիտությունների գծով առկա և հեռակա համակարգերով: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամում սովորում են թվով 18,180 ուսանող, որոնցից 1,590 Իջևանի մասնաճյուղում:

Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Ալեք Մանուկյան 1: Հիմնադրամը, բացի Ալեք Մանուկյան 1 հասցեից, գործունեություն է իրականացնում նաև Աբովյան 52 (Թիվ 6 և 8 մասնաշենքեր), Կիևյան 1/ա (Քաղ. պաշտ-պանության մասնաշենք) հասցեներում, ինչպես նաև ք. Իջանում (մ/ճ), Օաղկաձորի, Հանքավանի, Բյուրականի ուսումնական բազաներում և Դիլիջանում (ճամբար):

2. Կառավարման համակարգը

Հիմնադրամի կառավարումը հիմնված է իր ինքնավարության վրա՝ միանձնյա և կոլեգիալ կառավարման սկզբունքների զուգակցմամբ, հիմնադրի, լիազոր մարմնի, հոգաբարձուների խորհրդի, գիտական խորհրդի և ռեկտորի գործառույթների իրականացմամբ:

Հիմնադրամի կառավարման մարմիններն են՝

- 1) հոգաբարձուների խորհուրդը.
- 2) կառավարիչը (այսուհետ՝ ռեկտոր):

Հիմնադրամի կառավարման բարձրագույն և հսկողություն իրականացնող մարմինը հոգաբարձուների խորհուրդն է, որի լիազորությունների ժամկետը 5 տարի է: Հոգաբարձուների խորհուրդը ձևավորվում է ԵՊՀ-ի պրոֆեսորադասախոսական կազմի, սովորողների, հիմնադրի և լիազոր մարմնի ներկայացուցիչներից: ԵՊՀ-ի հոգաբարձուների խորհրդի անդամների թիվը 32 է:

- 8-ը՝ պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներկայացուցիչներ,
- 8-ը՝ սովորողների ներկայացուցիչներ,
- 8-ը՝ հիմնադիր ներկայացուցիչներ են՝ առաջադրված ՀՀ վարչապետի կողմից պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանցից,
- 8-ը՝ լիազոր մարմնի ներկայացուցիչներ են կրթության, գիտության, մշակույթի և տնտեսության տարբեր ոլորտներից:

Հիմնադրամի կառուցվածքային ստորաբաժանումներն են ֆակուլտետները, գիտահետազոտական և կրթական ինստիտուտները, մասնաճյուղերը, ամբիոնները, կենտրոնները, բաժինները, լաբորատորիաները, գիտական գրադարանը, հրատարակչությունը և այլ ստորաբաժանումներ:

Հիմնադրամի կառուցվածքային ստորաբաժանումների կարգավիճակը, գործառույթները, իրավասությունները սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ, Հիմնադրամի կանոնադրությամբ և իրենց կանոնադրություններով:

2. ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանությունը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

4.1. Չափման հիմունքները

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով: Սովորաբար սկզբնական արժեքը հիմնված է ակտիվի դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

4.2. Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

ա) ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Հիմնադրամը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառույթի վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար:

դ) դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով ուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, ստացված տոկոսներն ու շահաբաժինները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր:

ե) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը: Երբ Հիմնադրամը իր ֆինանսական հաշվետվություններում փոփոխում է հոդվածների ներկայացումը կամ դասակարգումը, ապա վերադասակարգում է համադրելի գումարները, բացի այն դեպքերից, երբ վերադասակարգումն անիրագործելի է:

4.3. Համախմբման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակը

Հիմնադրամը համախմբում է բոլոր դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները:

Դուստր է այն կազմակերպությունը, որը վերահսկվում է Հիմնադրամի կողմից: Հիմնադրամը վերահսկողություն ունի ներդրման օբյեկտի (դուստր կազմակերպության) նկատմամբ, երբ ներդրման օբյեկտում իր ներգրավվածության արդյունքում նա ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և ներդրման օբյեկտի նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն:

Համախմբման ընթացակարգերը

Հիմնադրամը պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ՝ միանման գործարքների և նույն հանգամանքներում տեղի ունեցող այլ դեպքերի համար օգտագործելով հաշվապահական հաշվառման միօրինակ քաղաքականություն:

Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է նրա նկատմամբ Հիմնադրամի (մայր կազմակերպության) կողմից վերահսկողություն ձեռք բերելու ամսաթվից և դադարում է՝ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ ներդրողի (մայր կազմակերպության) վերահսկողությունը կորցնելուն պես: Դուստր կազմակերպության եկամուտներն ու ծախսերը հիմնված են լինում ակտիվների և պարտավորությունների՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա:

Չվերահսկող բաժնեմասերը համախմբված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են սեփական կապիտալում՝ մայր կազմակերպության սեփականատերերի սեփական կապիտալից առանձին:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Հիմնադրամի և դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբվում են տող առ տող՝ գումարելով ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի, եկամուտների և ծախսերի համապատասխան հոդվածները:

Որպեսզի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնեն ֆինանսական տեղեկատվություն խմբի, որպես մեկ կազմակերպության համար, կատարվում են հետևյալ քայլերը՝

- ա) համախմբվում են մայր կազմակերպության և դուստր կազմակերպությունների ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի, եկամուտների, ծախսերի և դրամական հոսքերի նմանատիպ հոդվածները.
- բ) հաշվանցվում է (բացառվում է) յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպությունում մայր կազմակերպության ներդրման հաշվեկշռային արժեքը և յուրաքանչյուր դուստր կազմակերպության սեփական կապիտալում մայր կազմակերպության բաժինը.
- գ) ամբողջությամբ բացառվում են ներխմբային ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալը, եկամուտը, ծախսերը և դրամական հոսքերը, որոնք վերաբերում են խմբում ընդգրկված կազմակերպությունների միջև գործարքներին (ներխմբային գործարքներից առաջացող շահույթը կամ վնասը, որը ճանաչվել է ակտիվներում, օրինակ, պաշարներում և հիմնական միջոցներում, բացառվում է ամբողջությամբ):

4.4. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի յուրաքանչյուր (հիմնական) բաղկացուցիչ (առանձնացնելի միավոր), որի սկզբնական արժեքը հիմնական միջոցի ամբողջ արժեքում էական է, կամ ունի տնտեսական օգուտների սպառման նշանակալիորեն տարբեր մոդել, կամ ունի նշանակալիորեն տարբեր օգտակար ծառայություն, հաշվառվում է որպես առանձին միավոր:

Հիմնադրամը հիմնական միջոցի միավորի սկզբնավորման արժեքը բաշխում է ըստ դրա հիմնական բաղադրիչների: Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները առանձնացնելուց հետո հիմնական միջոցի միավորի մնացած մասը ևս հաշվառվում է որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ (հիմնական միջոցի միավորի մնացորդային հիմնական բաղադրիչ): Որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ առանձին հաշվառվում է նաև հիմնական միջոցի միավորի անսարքությունների առկայության վերաբերյալ կանոնավոր լայնածավալ ստուգումների իրականացման ծախսումները (արժեքը), ինչպես նաև հիմնական միջոցի միավորի կանոնավոր լայնածավալ կապիտալ վերանորոգումների ծախսումները (արժեքը):

Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները հիմնական միջոցի միավորի կազմում հաշվառվում են առանձին:

Չափումը ճանաչման պահին

Հիմնական միջոցի միավորը, որը կարող է ճանաչվել որպես ակտիվ, պետք է չափվի իր սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ անհապաղ վճարման գնի համարժեքն է: Երբ վճարումը վճարման նորմալ պայմաններով նախատեսված ժամկետից հետաձգվում է, անհապաղ վճարման գնի համարժեքի և ընդհանուր վճարումների տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս՝ հետաձգված ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ եթե նշված տոկոսային ծախսումը կապիտալացվում է:

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Սկզբնական արժեքի տարրերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխ-
հատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկա-
վարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ
ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները
հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային
զեղչերը և արտոնությունները հանվում են:

Չափումը ճանաչումից հետո

Հիմնական միջոցի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական
արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված
կորուստները:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման
գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոն-
ները.

- ա) Հիմնադրամի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը,
- բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը,
- գ) տեխնիկական հնացածությունը,
- դ) հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Հիմնադրամը հիմնական միջոցների խմբերի նկատմամբ կիրառում է հետևյալ օգտակար ծա-
ռայությունները.

<i>Դասի անվանում</i>	<i>Օգտ. ծառայություն (ֆինասական)</i>	<i>Օգտ. ծառայություն (հարկային)</i>
Շենքեր	100-130 տարի	20 տարի
Կառուցվածքներ	20 տարի	20 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	20 տարի	20 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	10 տարի	5 տարի
Մարքավորումներ	5 տարի	5 տարի
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ	5 տարի	5 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	3 տարի	1 տարի
Մաշվող թանգարանային գույք	5 տարի	5 տարի
Մաշվող գրականություն	5 տարի	5 տարի

Հազվադեպ ու հնատիպ գրականության և թանգարանային գույքի համար սահմանված է
անսահմանափակ օգտակար ծառայություն:

Հողամասը ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայություն, հետևաբար դրա համար
մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար,
այսինքն՝ երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է՝ ղեկավարության
նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է
ակտիվի՝ ՖՀՄՍ 5-ի համաձայն որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու (կամ որպես
վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու) և ակտիվն ապաճանաչելու
ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարը իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար
բաշխելու համար կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հետագա ծախսումները

Հիմնական միջոցի միավորին վերաբերող հետագա ծախսումներն ավելացվում են դրա հաշ-
վեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե այդ ծախսումները բավարարում են ճանաչման

չափանիշները: Մասնավորապես, հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր մասի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի մի մասի պարբերաբար փոխարինման ծախսումները ավելացվում է հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում է): Հիմնական միջոցների փոխարինվող մասերը ենթակա են ապաճանաչման: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները) չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

Ապաճանաչում

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ապաճանաչվի, երբ՝

ա) այն օտարվում է, կամ

բ) ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

4.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հետազոտության փուլ

Հետազոտությունից (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվները չեն ճանաչվում: Հետազոտության (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլի) ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ներստեղծված գույքի չափերը պետք է ճանաչվի որպես ակտիվ:

Ներստեղծված մակնիշները, հրապարակումների անունները, հաճախորդների ցուցակները և ըստ էության նմանատիպ միավորները չափերը է ճանաչվեն որպես ոչ նյութական ակտիվներ:

Մշակման փուլ

Մշակումից (կամ ծրագրի մշակման փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը կարող է ցուցադրել ստորև բերվածն ամբողջությամբ՝

ա) ոչ նյութական ակտիվը այնպիսի ավարտուն վիճակի հասցնելու տեխնիկական իրագործելիությունը, որ այն մատչելի լինի օգտագործման կամ վաճառքի համար,

բ) ոչ նյութական ակտիվը ավարտին հասցնելու և այն օգտագործելու կամ վաճառելու իր մտադրությունը,

գ) ոչ նյութական ակտիվը օգտագործելու կամ վաճառելու իր կարողությունը,

դ) այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվն առաջացնելու հնարավոր ապագա տնտեսական օգուտներ: Ի թիվս այլոց, Հիմնադրամը պետք է ցուցադրի ոչ նյութական ակտիվի միջոցով ստեղծվող արդյունքի կամ հենց այդ ոչ նյութական ակտիվի համար շուկայի առկայությունը, կամ, եթե ակտիվը օգտագործվելու է Հիմնադրամի ներսում, ապա ոչ նյութական ակտիվի օգտակարությունը,

ե) մշակումն ավարտին հասցնելու և ոչ նյութական ակտիվն օգտագործելու կամ վաճառելու համար անհրաժեշտ համապատասխան տեխնիկական, ֆինանսական և այլ միջոցների առկայությունը,

զ) ոչ նյութական ակտիվին մշակման ընթացքում վերագրելի ծախսումները արժանահավատորեն չափելու իր կարողությունը:

Չափումը ճանաչման պահին

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է՝

(ա) դրա գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերն ու գնման չփոխհատուցվող հարկերը՝ առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանելուց հետո.

(բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները)՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան պետք է հաշվարկվի այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար՝ հետևյալ օգտակար ծառայությունից ելնելով.

- Հաշվապահական համակարգչային ծրագիր 1-10 տարի
- Լիցենզիաներ 1 տարի
- Այլ ոչ նյութական ակտիվներ 10 տարի

Հիմնադրամը կիրառում է ամորտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

4.6. Ակտիվների արժեզրկում

Սույն պարագրաֆի դրույթները վերաբերում են հիմնական միջոցներին, ոչ նյութական ակտիվներին:

Հիմնադրամը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Հիմնադրամը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Հիմնադրամը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է սույն ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

Արժեզրկումից կորուստ

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը այն և միայն այն դեպքում, եթե ակտիվի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, քան դրա հաշվեկշռային արժեքը: Այդ նվազումն իրենից ներկայացնում է արժեզրկումից կորուստ:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից ցանկացած կորուստ դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեզրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձում

Արժեզրկումից կորստի հակադարձմանը վերագրելի ակտիվի ավելացած հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչելուց հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեզրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

4.7. Պաշարներ

Սկզբնական չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով):

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են Հիմնադրամին ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղջերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Պաշարների վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (վերամշակելու) ընթացքում:

Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները վերամշակման ծախսումների վրա բաշխվում են՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից: Յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը չի ավելանում ցածր արտադրողականության կամ արտադրության պարապուրդի հետևանքով: Չբաշխված վերադիր ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Արտադրության ծավալների անսովոր բարձր լինելու ժամանակաշրջաններում յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը նվազեցվում է այնպես, որ պաշարները չչափվեն ինքնարժեքից բարձր:

Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունների փաստացի օգտագործման հիման վրա:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ այլ ծախսումները ներառվում են միայն այն չափով, որ չափով դրանք կատարվել են՝ պաշարները ներկա գտնվելու վայր և պատշաճ վիճակի բերելու համար:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չներառվող և դրանց կատարման ժամանակաշրջանում ծախս ճանաչվող ծախսումների օրինակներ են՝

ա) գերնորմատիվային ծախսումները՝ կապված նյութերի, աշխատուժի և արտադրական այլ ծախսումների գերաճախսի հետ.

բ) պահպանման ծախսումները, բացառությամբ եթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության գործընթացում՝ նախքան հաջորդ արտադրական փուլին անցնելը.

գ) վարչական վերադիր ծախսումները, որոնք կապված չեն պաշարները ներկա գտնվելու վայր հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

դ) վաճառքի ծախսումները:

Երբ պաշարները ձեռք են բերվում հետաձգված մարման ժամկետով, ապա վճարման նորմալ պայմաններում ձեռքբերման գնի և վճարված գումարի տարբերությունը, ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս ֆինանսավորման ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Պաշարների ինքնարժեքում փոխառության ծախսումների՝ կապիտալացման մոտեցումները ներկայացված են համապատասխան բաժնում:

Ինքնարժեքի չափման մեխանիզմները

Պաշարների ինքնարժեքի չափման մեխանիզմները՝ ստանդարտ ծախսումների մեթոդը կամ մանրաձախ մեթոդը, կարող են օգտագործվել նպատակահարմարությունից ելնելով, եթե արդյունքները մոտավորապես հավասար են ինքնարժեքին:

Ստանդարտ ծախսումները հաշվի են առնում հումքի և նյութերի, աշխատուժի, արդյունավետության և հզորության նորմալ մակարդակը: Դրանք պարբերաբար վերլուծվում են և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայվում են՝ արդի պայմաններից ելնելով:

Ինքնարժեքի բանաձևեր

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է ԱՄԱԵ (առաջին մուտք առաջին ելք) արժեքով:

Հետագա չափում

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը իջեցվում է մինչև իրացման գուտ արժեքի մակարդակ՝ ըստ տեսակների հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Պաշարների ինքնարժեքի ցանկացած իջեցման գումար՝ մինչև իրացման գուտ արժեք, և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ առաջացել է կորուստը:

Պաշարների ցանկացած իջեցման գումարի ցանկացած վերականգնման գումար, որը առաջացել է իրացման գուտ արժեքի աճից, ճանաչվում են որպես պաշարների՝ ծախս ճանաչված գումարի նվազեցում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:

Ոչ իրացվելի պաշարները դուրս են գրվում իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Ոչ իրացվելի են այն պաշարները, որոնք չեն իրացվել կամ օգտագործվել հաշվեկշռում հաշվառելուց 12 ամսվա ընթացքում և որոնք հավանական է, որ որևէ այլ ձևով չեն օգտագործվի՝ կապված դրանց բարոյական հնացման, որակի վատացման և այլ պատճառներով:

4.8. Ֆինանսական ակտիվներ

Ճանաչում

Հիմնադրամը ֆինանսական ակտիվը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապաճանաչում

Հիմնադրամը ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչում է, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներն են՝

- ֆինանսական ակտիվ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,
- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի չափում

Առևտրական դեբիտորական պարտքերը վերագրվում են «Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» խմբին:

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ զեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամը գնահատում է, թե արդյոք առկա է հայտանիշ, որը ցույց է տալիս, որ իր առանձին դեբիտորական պարտքը կամ դեբիտորական պարտքերի խումբը (պորտֆելը) կարող է արժեզրկված լինել:

Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր արժեզրկման (անհավաքագրելիության) հայտանիշները ներառում են՝

- ա) դեբիտորական պարտքերի հավաքագրման նախկին փորձի վերլուծությունը, որը ցույց է տալիս, որ դեբիտորական պարտքերի անվանական գումարը չի հավաքագրվելու,
- բ) պարտապանի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները.
- բ) պայմանագրի փաստացի խախտումը, օրինակ, գումարների չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.

զ) պարտապանին նրա ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված արտոնյալ պայմանների տրամադրումը.

դ) նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանում այդ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից (անհավաքագրելիությունից) կորստի ճանաչումը:

Կորստի գումարն իրենից ներկայացնում է դեբիտորական պարտքերի անվանական գումարի և դրանց մարման գնահատված գումարի զեղչված արժեքի միջև տարբերությունը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքի նվազեցման համար օգտագործվում է պահուստի հաշիվ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկումից (անհավաքագրելիությունից) կորուստը նվազում է, և այդ նվազումն օբյեկտիվորեն կարելի է կապել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքի հետ (օրինակ՝ դեբիտորական պարտքերի հավաքագրման կամ պարտապանի վճարունակության բարելավում), ապա դեբիտորական պարտքերի արժեքի իջեցումը հակադարձվում է: Հակադարձումը չպետք է հանգեցնի դեբիտորական պարտքերի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը կզերազանցեր այն արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ դեբիտորական պարտքերի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկումը ճանաչված չլիներ: Հակադարձումը ևս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Դեբիտորական պարտքը դուրս է գրվում հաշվեկշռից այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Հիմնադրամը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը (հայցային վաղեմության ժամկետը) լրանում է կամ Հիմնադրամը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Տրված փոխառությունների չափում

Տրված փոխառությունները վերագրվում են «Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր» խմբին:

Տրված փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի ձեռքբերմանը:

Ֆիքսված մարման ժամկետով տրված փոխառությունների հետագա չափումը կատարվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Մնացած այլ տրված փոխառությունները չափվում են սկզբնական արժեքով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի ձեռքբերմանը:

Սկզբնական չափումից հետո վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվը չափվում է իր իրական արժեքով՝ առանց կատարելու որևէ նվազեցում գործարքի հետ կապված այն ծախսումների գծով, որոնք այն կարող է կրել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները դրամարկղում դրամական միջոցներն են և ցպահանջ ավանդները:

Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Որպեսզի ներդրումները որակվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար, ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ՝ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, կազմում են Հիմնադրամի դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը և, որպես բաղադրիչ, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներառվում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

4.9. Ֆինանսական պարտավորություններ

Ճանաչում

Հիմնադրամը ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապաճանաչում

Հիմնադրամը ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչում է, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված կամ վճարվելիք հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակությունը հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Դասակարգում

Ֆինանսական պարտավորության կատեգորիաներն են՝

- ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերի չափում

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը վերագրվում են «Այլ ֆինանսական պարտավորություններ» խմբին:

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ զեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Կրեդիտորական պարտքը դուրս է գրվում հաշվեկշռից այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը (հայցային վաղեմության ժամկետը):

Ստացված վարկերի և փոխառությունների չափում

Ստացված վարկերը և փոխառությունները վերագրվում են «Այլ ֆինանսական պարտավորություններ» խմբին:

Ստացված վարկը և փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.10. Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամին մատուցել է ծառայություն, Հիմնադրամը, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չզեղչված գումարը, Հիմնադրամը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՖՀՄՄ-ներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, պաշարների, հիմնական միջոցների դեպքում):

Հիմնադրամը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ տարեկան արձակուրդը)՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը)՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Հիմնադրամը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որը Հիմնադրամը ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք: Ընդ որում այդ հաշվարկներում ներառվում է նաև պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասը:

4.11. Գործառնական վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության տրված (ստացված) ակտիվները ճանաչվում են վարձատուի հաշվեկշռում:

Գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս (ծախսում) գծային հիմունքով, եթե մեկ այլ սխտեմատիկ հիմունք ավելի լավ չի ներկայացնում ակտիվի օգտագործումից օգուտների ստացման ժամանակային գրաֆիկը:

4.12. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) Հիմնադրամն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք. և

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Չափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

4.13. Հասույթ

Զափում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

Սովորաբար հատուցումը ունի դրամական միջոցների կամ դրամական միջոցների համարժեքի տեսք, իսկ հասույթը՝ ստացված կամ ստացվելիք դրամական միջոցների կամ դրանց համարժեքների գումարն է:

Երբ պայմանավորվածության արդյունքում գործարքը վերածվում է ֆինանսականի, հատուցման իրական արժեքը որոշվում է բոլոր ապագա վճարումների գեղջման հիման վրա՝ կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը: Պայմանական տոկոսադրույքն ավելի հստակ որոշվում է՝

ա) նման վարկունակություն ունեցող թողարկողի նմանատիպ ֆինանսական գործիքի համար գերակշռող դրույքաչափով, կամ՝

բ) տոկոսադրույքով, որը գեղջում է ֆինանսական գործիքի անվանական գումարը՝ այն հասցնելով ապրանքների կամ ծառայությունների ընթացիկ վաճառքի գնին:

Իրական արժեքի և հատուցման անվանական գումարի տարբերությունը ճանաչվում է տոկոսային հասույթ:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) Հիմնադրամը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը.

բ) Հիմնադրամը չի պահպանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ո՛չ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Հիմնադրամ.

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Սովորաբար սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների փոխանցումը գնորդին համընկնում է սեփականության իրավունքի կամ տիրապետման իրավունքի փոխանցման հետ:

Երբ ապրանքները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը պետք է ճանաչվի որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Հիմնադրամ.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Գործարքի ավարտվածության աստիճանը որոշվում է ներքոթվարկյալ մեթոդներից որևէ մեկով (Հիմնադրամը կիրառում է այն մեթոդը, որով հնարավոր է առավել արժանահավատորեն չափել մատուցված ծառայությունները)՝

ա) կատարված աշխատանքների ուսումնասիրություն.

բ) տվյալ ամսաթվի դրությամբ մատուցված ծառայությունների ծավալի և մատուցվելիք ծառայությունների ամբողջ ծավալի հարաբերակցություն, կամ՝

գ) տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների ծավալի հարաբերակցությունը:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել, հասույթը ճանաչվում է միայն ճանաչված այն ծախսերի չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Հիմնադրամի կողմից մատուցված ծառայությունների իրացումից հասույթը ճանաչվում է.

ա) ուսուցման մատուցման ծառայությունների գծով՝ ուսանողի տարեկան վարձավճարը բաժանելով 12-ի՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր ամսում կատարվելիք ճշգրտումները (մասնավորապես նոր ընդունված, հեռացված, տարկետված ուսանողների գծով).

բ) այլ ծառայությունների գծով՝ դրանց մատուցմանը գուզընթաց՝ յուրաքանչյուր ամսվա կտրվածքով:

Տոկոսներ

Տոկոսները ճանաչվում են, երբ՝

ա) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Հիմնադրամ.

բ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթների գումարը:

Տոկոսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսի մեթոդը:

4.14. Ծնորհներ

Ճանաչում

Ծնորհները ճանաչվում են, երբ կա հիմնավոր հավաստիացում, որ.

ա) Հիմնադրամը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները. և

բ) շնորհները ստացվելու են:

Ներկայացում

Ծնորհները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են՝ որպես հետաձգված եկամուտ:

Հաշվառում

Ծնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Հիմնադրամը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները:

Ծնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է Հիմնադրամին տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Վերադարձում

Ծնորհը, որը դառնում է վերադարձման ենթակա, հաշվառվում է որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն: Ծնորհի վերադարձումը առաջին հերթին կատարվում է տվյալ շնորհի գծով չամորտիզացված հետաձգված կրեդիտային մնացորդի հաշվին: Այնքանով, որքանով վերադարձումը գերազանցում է այդպիսի հետաձգված կրեդիտային մնացորդը, կամ երբ հետաձգված կրեդիտային մնացորդ գոյություն չունի, վերադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

4.15. Փոխառության ծախսումներ

Ճանաչում

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն կապված են որակավորվող ակտիվի ձեռք բերման, կառուցման կամ արտադրության հետ, կապիտալացվում են որպես տվյալ ակտիվին վերագրվող ծախսումների (ինքնարժեքի) մի մաս: Մնացած այլ դեպքերում փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվում (հաշվեգրվում) են:

Կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումներ

Այնքանով, որքանով Հիմնադրամը միջոցները բացառապես փոխ է առնում որակավորվող ակտիվ ձեռք բերելու նպատակով, փոխառության ծախսումների գումարը, որը ենթակա է այդ ակտիվի վրա կապիտալացման, Հիմնադրամը որոշում է որպես փոխառության փաստացի ծախսումներ, որոնք առա-

ջանում են այդ փոխառությունից տվյալ ժամանակաշրջանում՝ հանած այդ փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումից ստացվող ցանկացած եկամուտ:

Այնքանով, որքանով Հիմնադրամը միջոցները փոխ է առնում ընդհանուր նպատակներով և օգտագործում է որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման (կառուցման, արտադրության) նպատակով, Հիմնադրամը կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումների գումարը որոշում է՝ այդ ակտիվի գծով ծախսերի նկատմամբ կիրառելով կապիտալացման դրույքը: Կապիտալացման դրույքը տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամի չմարված փոխառություններին վերաբերող փոխառության ծախսումների միջին կշռված մեծությունն է, բացառությամբ այն փոխառությունների, որոնք բացառապես կատարվել են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման (կառուցման, արտադրության) նպատակով: Մի ժամանակաշրջանում կապիտալացված փոխառության ծախսումների գումարը չպետք է գերազանցի այդ ժամանակաշրջանում կատարված փոխառության ծախսումներին:

Կապիտալացման մեկնարկը

Հիմնադրամը սկսում է փոխառության ծախսումների կապիտալացումը՝ որպես որակավորվող ակտիվի արժեքի մաս, մեկնարկի ամսաթվին: Կապիտալացման համար մեկնարկի ամսաթիվը այն ամսաթիվն է, երբ Հիմնադրամը առաջին անգամ բավարարում է հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) ակտիվի համար կատարում է ծախսեր.

բ) կատարում է փոխառության ծախսումներ. և

գ) ձեռնարկում է այն աշխատանքները, որոնք անհրաժեշտ են՝ ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար:

Կապիտալացման դադարեցումը

Հիմնադրամը դադարեցնում է փոխառության ծախսումների կապիտալացումը, երբ որակավորվող ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար անհրաժեշտ աշխատանքներն ըստ էության կատարված են:

Երբ Հիմնադրամը որակավորվող ակտիվի կառուցումն ավարտում է մաս-մաս, և յուրաքանչյուր մաս պատրաստ է օգտագործման, երբ այլ մասերում կառուցումը դեռևս շարունակվում է, փոխառության ծախսումների կապիտալացումը այդ մասի համար դադարեցնում է, երբ այդ մասն իր նախատեսված օգտագործման կամ վաճառքի նպատակով պատրաստելու համար անհրաժեշտ բոլոր աշխատանքներն ըստ էության ավարտված են:

4.16. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխություններին հետևանքներ

Ֆունկցիոնալ արժույթ

Ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս Հիմնադրամը հաշվի է առնում ստորև նշված գործոնները՝

ա) արժույթը՝

-որը հիմնականում ազդում է ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գների վրա (հաճախ այն արժույթը, որով իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները սահմանվում և հաշվարկները կատարվում են). և

-այն երկրի արժույթը, որի մրցակցային գործոններն ու կանոններն են հիմնականում որոշում իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները.

բ) արժույթ, որը հիմնականում ազդում է ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ աշխատուժի, նյութական և այլ ծախսումների վրա (նշվածը հաճախ այն արժույթն է, որով նման ծախսումները սահմանվում և կատարվում են):

Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է:

Սկզբնական ճանաչում

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփոթ փոխանակման փոխարժեքը:

Որպես սփոթ փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝

	31.12.2017	31.12.2016
	<i>ՀՀ դրամ</i>	<i>ՀՀ դրամ</i>
1 ԱՄՆ դոլար	484.10	483.94
1 Եվրո	580.10	512.20
1 Ռուբլի	8.40	7.88

Հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ տեղեկատվության ներկայացում
Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

գ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչումը

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

4.17. Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Հիմնադրամը կիրառում է 20% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն զեղչվում (դիսկոնտավորվում):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Հիմնադրամը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

(ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում.

(բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Հիմնադրամը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հոդվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

Հաշվանցում

Հիմնադրամը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և՝

բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Հիմնադրամը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու հետաձգված հարկային ակտիվները հարկային պարտավորությունների դիմաց, և՝

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝

I. նույն հարկատուից (հարկվող միավորից), կամ՝

II. տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվները գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ՝ յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

4.18. Սխալներ

Հիմնադրամը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց (բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը) դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

4.19. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

4.20. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Հիմնադրամը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը՝

ա) պահանջվում է որևէ ՖՀՄՄ-ով, կամ

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ռելևանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Հիմնադրամը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին: Այնուամենայնիվ, ճշգրտումը կարող է վերագրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի (օրինակ՝ մեկ այլ ՖՀՄՄ-ի պահանջները բավարարելու նպատակով):

Երբ Հիմնադրամի համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Հիմնադրամը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Հիմնադրամը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

4.21. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Հիմնադրամը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Հիմնադրամը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

5. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը դեկլարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:

6. Նոր և փոփոխված ՖՀՄՄ-ների կիրառումը

Ստորև ներկայացված նոր ստանդարտները և ստանդարտների փոփոխությունները գործում են 2017թ.. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար,

սակայն Հիմնադրամի կողմից կողմից չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Հիմնադրամի ղեկավարության գնահատմամբ հետևյալ փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունեցել ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

- **ՀՀՄՍ 12 «Շահութահարկեր»** ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ են մտել 2017թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխությունները վերաբերում են հետաձգված հարկերի հաշվառման, երբ ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով և այդ իրական արժեքը ավելի փոքր է, քան ակտիվի հարկային բազան:

- **ՀՀՄՍ 7 «Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին»** ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ են մտել 2017թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխությունները վերաբերում են ֆինանսական գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների բացահայտումներին:

7. Դեռևս չկիրառվող նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ-ները

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ չէին գործում 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն ունենան Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Հիմնադրամը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները ուժի մեջ մտնելու օրվանից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

- **ՖՀՄՍ 15 «Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից».** ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ստանդարտը սահմանում է սկզբունքներ, թե ե՞րբ և ի՞նչ չափով է հասույթը ճանաչվում: Այն փոխարինելու է ՀՀՄՍ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11 «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներին և ՖՀՄՍԿ Մեկնաբանություն 13 «Հաճախորդի հավատարմության ծրագրեր»:

- **ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ».** ստանդարտը ուժի մեջ կմտնի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ստանդարտը կփոխարինի ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտին: ՖՀՄՍ 9-ի առաջին մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2009թ. նոյեմբերին: Երկրորդ մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2010թ. հոկտեմբերին: Երրորդ մասը, որը վերաբերում է հեջի ընդհանուր հաշվառմանը, հրապարակվեց 2013թ. նոյեմբերին: Ստանդարտի ամբողջական տարբերակը հրապարակվեց 2014թ. հուլիսին:

- **ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն».** ստանդարտը ուժի մեջ կմտնի 2019թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց: Ստանդարտը կփոխարինի ՀՀՄՍ 17 «Վարձակալություն» ստանդարտին: Ստանդարտը սահմանում է, որ հիմնականում բոլոր վարձակալությունները պետք է ճանաչվեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այլևս չի լինելու վարձակալության դասակարգումը ֆինանսականի ու գործառնականի:

- **ՖՀՄՍ 2 «Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարում»-** ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխությունները վերաբերում են դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման չափմանը և հաշվառմանը:

- **ՖՀՄՍ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր»-** ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար կամ երբ առաջին անգամ կիրառվում է ՖՀՄՍ 9-ը:

- **ՀՀՄՍ 40 «Ներդրումային գույք»-** ստանդարտում փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխությունները վերաբերում են գույքի՝ որպես ներդրումային և հակառակը վերադասակարգման պահանջներին:

-Մեկնաբանություն 22 Արտարժույթով գործառնություններ և կանխավճարային հատուցումներ- Մեկնաբանությունը հստակեցնում է, որ ակտիվների, ծախսերի և եկամուտների սկզբնական չափում կատարելիս վճարված (ստացված) արտարժույթային կանխավճարները հաշվի են առնվում գործառնության օրվա փոխանակման փոխարժեքով: Մեկնաբանությունը ուժի մեջ կմտնի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել հետընթաց:

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

31.12.2017թ.
000 դրամ

	<i>Համախմբված</i>	<i>ԵՊՀ</i>	<i>Իջևան</i>	<i>ԵՊՀ հրատա- րակչություն</i>	<i>ԵՊՀ Ուս. Ծառ. ՄՊԸ</i>	<i>ԵՊՀ ԵՀԿ</i>
Ակտիվ						
Հիմնական միջոցներ	46,713,343	46,322,569	390,175	495	104	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	31,247	30,397	-	825	-	25
Կենսաբանական ակտիվներ	503	503	-	-	-	-
Դուստր ընկերություններում ներդրումներ	-	7,050	-	(5,000)	(2,000)	(50)
Կանխավճար ոչ ընթացիկ ակտիվների համար	494,643	494,643	-	-	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	47,239,737	46,855,163	390,175	(3,680)	(1,896)	(25)
Պաշարներ	190,511	181,846	2,718	5,747	200	-
Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար	16,627	16,404	1	222	-	-
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	234,096	197,005	37,091	-	-	-
Շահութահարկի կանխավճար	-	-	-	-	-	-
Կանխավճար հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	97,587	97,521	-	-	-	66
Ավանդներ	1,284,153	884,153	400,000	-	-	-
Դրամական միջոցներ	3,955,827	3,715,314	234,167	5,101	912	333
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	9,958	9,858	-	-	-	100
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	5,788,758	5,102,100	673,977	11,070	1,112	499
Ընդամենը ակտիվներ	53,028,495	51,957,263	1,064,152	7,390	(784)	474
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ						
Կուտակված շահույթ	42,571,623	41,701,317	869,145	1,942	(784)	3
Պահուստային կապիտալ	169,894	169,894	-	-	-	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ	42,741,517	41,871,211	869,145	1,942	(784)	3
Փոխառություններ	470	-	-	-	-	470
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	5,889,687	5,830,716	58,971	-	-	-
Ակտիվներին վերաբերող շտրիններ	2,419,212	2,395,464	23,653	95	-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	8,309,369	8,226,180	82,624	95	-	470

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	41,813	39,890	1,873	50	-	-
Կանխավճար ծառայությունների համար	1,110,762	1,023,206	87,556	-	-	-
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	35,211	31,720	3,491	-	-	-
Այլ հարկերի և պարտավճարների գծով պարտավորություն	118,413	108,911	8,851	651	-	-
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	275,902	265,986	9,916	-	-	-
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	394,541	389,942	-	4,599	-	-
Այլ պարտավորություններ	967	218	696	53	-	-
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	1,977,608	1,859,872	112,383	5,353	-	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	53,028,495	51,957,263	1,064,152	7,390	(784)	474

31.12.2016թ.
՝000 դրամ

	<i>Համախմբված</i>	<i>ԵՊՀ</i>	<i>Իջևան</i>	<i>ԵՊՀ հրատա- րակչություն</i>	<i>ԵՊՀ Ուս. Ծառ. ՄՊԸ</i>	<i>ԵՊՀ ԵՀԿ</i>
Ակտիվ						
Հիմնական միջոցներ	46,718,328	46,320,674	397,112	542	-	
Ոչ նյութական ակտիվներ	35,062	34,212	-	825	25	
Կենսաբանական ակտիվներ	564	564	-	-	-	
Դուստր ընկերություններում ներդրումներ	-	5,050	-	(5,000)	(50)	
Կանխավճար ոչ ընթացիկ ակտիվների համար	8,932	8,932	-	-	-	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	46,762,885	46,369,431	397,112	(3,633)	-25	
Պաշարներ	141,737	132,391	2,796	6,550	-	
Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար	121,489	121,115	1	373	-	
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	130,974	93,665	37,305	4	-	
Շահութահարկի կանխավճար	150,034	150,034	-	-	-	
Կանխավճար հարկերի և պարտադիր վճարների գծով	138,905	138,561	-	279	66	
Ավանդներ	430,564	130,564	300,000	-	-	
Դրամական միջոցներ	3,180,954	2,961,159	217,099	2,189	507	

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Այլ ընթացիկ ակտիվներ	6,227	6,192	-	-	35
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	4,300,883	3,733,681	557,201	9,395	607
Ընդամենը ակտիվներ	51,063,769	50,103,112	954,313	5,762	582
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ					
Կուտակված շահույթ	40,829,342	40,058,849	768,539	1,942	12
Պահուստային կապիտալ	169,894	169,894	-	-	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ	40,999,236	40,228,743	768,539	1,942	12
Փոխառություններ	570	-	-	-	570
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	5,744,662	5,682,257	62,406	-	-
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	2,368,814	2,342,352	24,356	2,106	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	8,114,046	8,024,608	86,762	2,106	570
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	68,358	65,335	2,073	950	-
Կանխավճար ծառայությունների համար	1 143 444	1 061 921	80,759	764	-
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	4,596	-	4,596	-	-
Այլ հարկերի և պարտավճարների գծով պարտավորություն	148,593	147,333	1,260	-	-
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	198,599	188,683	9,916	-	-
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	385 720	385 720	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	1,177	769	408	-	-
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	1,950,487	1,849,761	99,012	1,714	0
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	51,063,769	50,103,112	954,313	5,762	582

9. Հիմնական միջոցներ

ԵՊՀ

<i>ՕՊՊ դրամ</i>	<i>Շենքեր</i>	<i>Կառուց- վածքներ</i>	<i>Փոխան- ցող հարմա- րանքներ</i>	<i>Մեքենա- ներ և սարքավո- րումներ</i>	<i>Տրանսպոր- տային միջոցներ</i>	<i>Արտադրական գույք, ունտեսական գույք, գործիքներ</i>	<i>Թանգարա- նային գույք</i>	<i>Հողամասեր</i>	<i>Այլ հիմնական միջոցներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք										
31 դեկտեմբեր 2016թ.	35,828,702	343,695	286,366	2,896,351	195,601	1,743,118	102,439	11,925,855	702,946	54,025,073
Ձեռք բերում	365,008	4,549	11,403	307,605	670	175,859	5,637	-	21,954	892,685
Դուրս գրում	-	(390)	-	(18,806)	(12,028)	(26,013)	(161)	-	(2,783)	(60,181)
31 դեկտեմբեր 2017թ.	36,193,710	347,854	297,769	3,185,150	184,243	1,892,964	107,915	11,925,855	722,117	54,857,577
Կուտակված մաշվածություն										
31 դեկտեմբեր 2016թ.	3,659,922	112,271	100,126	1,927,964	89,841	1,159,169	75,972	-	579,134	7,704,399
Տարեկան մաշվածություն	416,347	17,262	14,682	261,348	11,599	153,733	7,649	-	2,597	885,217
Դուրս գրված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածություն	-	-	-	(17,711)	(12,028)	(24,708)	(161)	-	-	(54,608)
31 դեկտեմբեր 2017թ.	4,076,269	129,533	114,808	2,171,601	89,412	1,288,194	83,460	-	581,731	8,535,008
Հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբեր 2016թ.	32,168,780	231,424	186,240	968,387	105,760	583,949	26,467	11,925,855	123,812	46,320,674
31 դեկտեմբեր 2017թ.	32,117,441	218,321	182,961	1,013,549	94,831	604,770	24,455	11,925,855	140,386	46,322,569

Իջևանի մ/ճ

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Շենքեր</i>	<i>Մեքենա- ներ և սարքավո- րումներ</i>	<i>Տրանսպոր- տային միջոցներ</i>	<i>Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ</i>	<i>Հողամասեր</i>	<i>Այլ հիմնական միջոցներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք							
31 դեկտեմբեր 2016թ.	469,148	44,954	24,293	68,042	5,832	7,747	620,016
Ձեռք բերում	731	5,442	-	1,778	-	643.4	8,595
Դուրս գրում	-	-	-	-	-	-	-
31 դեկտեմբեր 2017թ.	469,879	50,397	24,293	69,820	5,832	8,390	628,611
Կուտակված մաշվածություն							
31 դեկտեմբեր 2016թ.	109,801	33,656	23,124	50,415	-	5,908	222,904
Տարեկան մաշվածություն	6,245	4,016	1,003	3,853	-	414	15,531
31 դեկտեմբեր 2017թ.	116,045	37,672	24,127	54,269	-	6,323	238,436
Հաշվեկշռային արժեք							
31 դեկտեմբեր 2016թ.	359,347	11,298	1,169	17,626	5,832	1,838	397,111
31 դեկտեմբեր 2017թ.	353,834	12,725	166	15,551	5,832	2,067	390,175

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համահմարված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Մաշվածություն

<i>ՄՊՊ</i>	2017 ԵՊՀ	2017 Իջևանի մ/ճ
Ընդամենը, այդ թվում՝	885,217	15,531
• ուսումնական, գիտական նշանակության	845,469	10,993
• վարչական նշանակության	39,748	4,538

Այլ

ԵՊՀ-ում դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող, սակայն լրիվ մաշված հիմնական միջոցների համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 3,566,217 հազար դրամ:

Հիմնական միջոցների ձեռք բերման պայմանագրային հանձնառությունները կազմում են 409 հազար դրամ:

Հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

10. Ոչ նյութական ակտիվներ

Համահմարված

<i>ՄՊՊ</i>	<i>Համակարգ- չային ծրագրեր</i>	<i>Լիցենզիա- ներ</i>	<i>Արտոնա- գրեր (հավաս- տագիր)</i>	<i>Այլ ոչ նյութական ակտիվներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք (ինքնարժեք)					
31 դեկտեմբերի 2016թ.	24,589	1,463	1,835	47,433	75,320
Ձեռք բերում	-	-	121	4,165	4,286
31 դեկտեմբերի 2017թ.	24,589	1,463	1,956	51,598	79,606
Կուտակված ամորտիզացիա					
31 դեկտեմբերի 2016թ.	9,239	1,056	956	29,007	40,258
Տարեկան ամորտիզացիա	2,112	10	202	5,778	8,102
31 դեկտեմբերի 2017թ.	11,351	1,066	1,158	34,785	48,360
Հաշվեկշռային արժեք					
31 դեկտեմբերի 2016թ.	15,350	407	879	18,426	35,062
31 դեկտեմբերի 2017թ.	13,238	397	798	16,813	31,247

ԵՊՀ

<i>ՄՊՊ</i>	<i>Համակարգ- չային ծրագրեր</i>	<i>Լիցենզիա- ներ</i>	<i>Արտոնա- գրեր (հավաս- տագիր)</i>	<i>Այլ ոչ նյութական ակտիվներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք (ինքնարժեք)					
31 դեկտեմբերի 2016թ.	24,250	1,463	1,785	46,058	73,556
Ձեռք բերում	-	-	121	4,165	4,286
31 դեկտեմբերի 2017թ.	24,250	1,463	1,906	50,223	77,842
Կուտակված ամորտիզացիա					
31 դեկտեմբերի 2016թ.	9,150	1,056	956	28,181	39,343

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Տարեկան ամորտիզացիա	2,112	10	202	5,778	8,102
31 դեկտեմբերի 2017թ.	11,262	1,066	1,158	33,959	47,445
Հաշվեկշռային արժեք					
31 դեկտեմբերի 2016թ.	15,100	407	829	17,877	34,213
31 դեկտեմբերի 2017թ.	12,988	397	748	16,264	30,397

Ոչ նյութական ակտիվների գծով հաշվարկված ամորտիզացիան 2017թ. կազմել է 8,102 հազար դրամ և 2016թ.՝ 10,780 հազար դրամ:

Ոչ նյութական ակտիվների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

Ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման պայմանագրային հանձնառությունները կազմում են 1,750 հազար դրամ:

11. Կանխավճար ոչ ընթացիկ ակտիվների համար

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	494,643	8,932
• կանխավճար հիմնական միջոցների համար	494,643	8,932

12. Պաշարներ

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	190,511	141,737
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	181,846	132,391
<i>շինանյութ</i>	9,364	21,012
<i>հումք, նյութեր</i>	48,914	36,304
<i>վառելանյութ</i>	5,740	7,311
<i>պահեստամաս</i>	1,681	2,841
<i>քիմիական լաբորատոր նյութեր</i>	26,237	11,983
<i>թանկարժեք մետաղներ</i>	682	682
<i>մեղալներ, պարզևանջաններ</i>	24,439	13,737
<i>արտադրանք՝ գրքեր</i>	28,446	24,945
<i>սննդամթերք</i>	5,200	2,151
<i>համակարգչային պարագաներ</i>	13,269	5,913
<i>դիպլոմներ</i>	3,247	3,742
• Իջևանի մ/ճ-ի գծով, որից՝	2,718	2,796
<i>հումք, նյութեր</i>	994	1,289
<i>վառելանյութ</i>	538	382
<i>շինանյութ</i>	1,168	1,104
• ԵՊՀ Հրատարակչության գծով	5,747	6,550
• ԵՊՀ Ուս. Ծառ. գծով	200	-

13. Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	16,627	121,489
• ԵՊՀ-ի գծով, որից	16,404	121,115
<i>ծառայությունների ձեռքբերման համար</i>	<i>16,029</i>	<i>119,916</i>
<i>ապրանքների ձեռքբերման համար</i>	<i>6</i>	<i>830</i>
<i>նյութերի ձեռքբերման համար</i>	<i>369</i>	<i>369</i>
• Իջևան մ/ճ-ի գծով	1	1
• ԵՊՀ հրատարակչության գծով	222	373

14. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	234,096	130,974
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	197,005	93,665
<i>ուսման վարձերի գծով</i>	<i>82,471</i>	<i>8,238</i>
<i>դրամաշնորհների գծով</i>	<i>17,653</i>	<i>10,215</i>
<i>փոխհատուցումների գծով</i>	<i>33,830</i>	<i>33,830</i>
<i>հաշվեգրված տոկոսների գծով</i>	<i>47,961</i>	<i>29,421</i>
<i>այլ դեբիտորական պարտքեր</i>	<i>15,091</i>	<i>11,962</i>
• Իջևան մ/ճ-ի գծով	37,091	37,304
• ԵՊՀ հրատարակչության գծով	-	4

Այլ դեբիտորական պարտքերում ներառված են լրացուցիչ դասընթացների, վարձակալության և սպասարկման ծառայությունների գծով դեբիտորական պարտքերը:

15. Ավանդներ

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	1,284,153	430,564
• «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ ԵՊՀ	884,153	130,564
• «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ Իջևանի մ/ճ	400,000	300,000

«Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ի հետ 25.06.07թ. կնքվել է ավանդի պայմանագիր (ավանդի գումարը ավելացնելու իրավունքով) տարեկան 6.5 % տոկոսադրույքով: Ներդրման գումարը կազմել է 57,000 հազար դրամ, հետագայում ավելացվել է: Ավանդի գումարի մնացորդը 31.12.2016թ դրությամբ կազմում է 2,248,055 հազար դրամ, իսկ 31.12.2017թ դրությամբ՝ 3,284,972 հազար դրամ: Դրանք ներկայացված են դրամական միջոցների մնացորդում (Ծանոթ. 16), որպես դրամական միջոցի համարժեք՝ էլնելով գումարի մարման և ավելացման հաճախականությունից:

«Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ի հետ 24.01.07թ. կնքվել է ժամկետային ավանդի պայմանագիր տարեկան 6.5 % տոկոսադրույքով: Սկզբնական ներդրման գումարը կազմել է 15,000 ԱՄՆ դոլար: Ավանդի վերադարձման ժամկետ է սահմանվել 24.01.2008թ.: **Վերադարձման ժամկետը կողմերի համաձայնությամբ**

պարբերաբար երկարաձգվել է մինչև 27/03/2017թ: Վերջին փոփոխությամբ տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվել է 7.5 %:

«Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի հետ 11.02.2016թ. կնքվել է ժամկետային ավանդի պայմանագիր՝ 58,791 հազար դրամ գումարով, տարեկան 14 % տոկոսադրույքով, վերադարձման ժամկետ է սահմանվել 14.02.2017թ.: «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի հետ 26.02.2016թ. կնքվել է ժամկետային ավանդի պայմանագիր՝ 125,955 Եվրո գումարով, տարեկան 6 % տոկոսադրույքով, վերադարձման ժամկետ է սահմանվել 02.03.2017թ.:

«Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ի Իջևանի մասնաճյուղում տարեկան 6.5 % տոկոսադրույքով ներդրված ավանդի նախորդ տարվա սկզբնական մնացորդը կազմել է 300,000 հազար դրամ, նախորդ տարում ավելացել է 380,000 հազար դրամով և մարվել՝ 380,000 հազար դրամով: Հաշվետու տարում նորից ներդրվել է 400,000 հազար դրամ և մարվել՝ 300,000 հազար դրամ: Տարեվերջի մնացորդը կազմում է 400,000 հազար դրամ:

16. Դրամական միջոցներ

	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>					<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>				
	<i>Եվրո</i>	<i>ԱՄՆ</i>		<i>Շվեդ.</i>		<i>Եվրո</i>	<i>ԱՄՆ</i>		<i>Շվեդ.</i>	
		<i>դոլար</i>	<i>Ռուբլի</i>	<i>Ֆրանկ</i>	<i>‘000 դրամ</i>		<i>դոլար</i>	<i>Ռուբլի</i>	<i>Ֆրանկ</i>	<i>‘000 դրամ</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	49,865	688,585	5,258,660	18,840	3,955,827	586,986	426,762	8,649,661	19,640	3,180,954
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	49,865	688,585	5,258,660	18,840	3,715,314	586,986	426,762	8,649,661	19,640	2,961,159
<i>դրամարկդրում</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>բանկում՝</i>	-	-	-	-	14,551	-	-	-	-	128,401
<i>արժույթով</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>դրամական</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,248,055
<i>միջոցների</i>	-	-	-	-	3,284,972	-	-	-	-	-
<i>համարժեքներ</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>բանկում՝</i>	49,865	688,585	5,258,660	18,840	415,791	586,986	426,762	8,649,661	19,640	584,703
<i>արտարժույթով</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
• Իջևան մ/ճ-ի գծով, որից՝	-	-	-	-	234,167	-	-	-	-	217,099
<i>դրամարկդրում</i>	-	-	-	-	377	-	-	-	-	720
<i>բանկում՝</i>	-	-	-	-	233,790	-	-	-	-	216,379
<i>արժույթով</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
• ԵՊՀ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,189
<i>հրատարակչության</i>	-	-	-	-	5,101	-	-	-	-	-
<i>գծով</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
• ԵՊՀ ԵՀԿ-ի գծով	-	-	-	-	333	-	-	-	-	507
• ԵՊՀ Ուս. Ծառ-ի գծով	-	-	-	-	912	-	-	-	-	-

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը՝ ըստ ստորաբաժանումների
‘000դրամ

2017

	Համախմբված	այդ թվում				
		ԵՊՀ	Իջևան	ԵՊՀ Հրատ- չություն	ԵՊՀ Ուս. Ծառ.	ԵՊՀ ԵՀԿ
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր						
վաճառքներից	8,967,131	8,461,281	500,992	4,049	160	650
այլ գործունեությունից	2,495,756	2,493,355	2,401	-	-	-
նյութերի, ապրանքների ձեռք բերումից	(181,705)	(163,909)	(17,496)	-	(300)	-
աշխատանքների, ծառայությունների ձեռք բերումից	(930,117)	(907,083)	(20,347)	(2,107)	(20)	(560)
վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(7,017,999)	(6,658,419)	(348,536)	(10,443)	(600)	-
շահութահարկ	(129,000)	(115,000)	(14,000)	-	-	-
այլ հարկեր, պարտադիր վճարներ	(30,029)	(28,719)	(420)	(649.5)	(208)	(33)
այլ	(629,504)	(619,342)	(9,930)	-	-	(232)
Գործառնական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	2,544,533	2,462,163	92,663	(9,150)	(968)	(175)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր						
հիմնական միջոցների վաճառքից	407	407	-	-	-	-
ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերումից (ներդրում դուստր-ում)	-	(2,000)	-	-	-	-
տոկոսների ստացումից	283,496	250,497	33,000	-	-	-
ավանդների տրամադրումից	(1,153,707)	(753,707)	(400,000)	-	-	-
տրամադրված ավանդների մարումից	300,000	-	300,000	-	-	-
հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից	(1,261,350)	(1,252,755)	(8,595)	-	(120)	-
Ներդրումային գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	(1,831,154)	(1,757,559)	(75,595)	-	(120)	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր						
Ֆինանսական ակտիվների վաճառքից (ներդրում դուստր-ում)	-	-	-	-	2,000	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	-	-	-	-	2,000	-
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	713,379	704,604	17,067	(9,150)	912	(175)
արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	61,493	61,493	-	-	-	-
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվարի	3,180,954	3,020,286	217,099	(56,938)	-	507
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	3,955,827	3,786,383	234,166	(66,088)	912	333

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը՝ ըստ ստորաբաժանումների <i>'000դրամ</i>	Համախմբված	2016			
		այդ թվում՝			
		ԵՊՀ	Իջևան	ԵՊՀ Հրատարակչություն	ԵՊՀ ԵՀԿ
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր					
վաճառքներից	8,752,490	8,260,223	489,866	1,567	833
այլ գործունեությունից	2,089,955	2,074,146	11,697	4,111	-
նյութերի, ապրանքների ձեռք բերումից	(171,388)	(153,271)	(17,452)	(665)	-
աշխատանքների, ծառայությունների ձեռք բերումից	(874,398)	(854,404)	(18,056)	(1,781)	(157)
վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(7,150,985)	(6,772,817)	(366,266)	(11,401)	(501)
շահութահարկ	(876,000)	(865,000)	(11,000)	-	-
այլ հարկեր, պարտադիր վճարներ	(41,676)	(35,195)	(865)	(5,616)	-
այլ	(755,375)	(745,065)	(10,053)	(257)	-
Գործառնական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	972,623	908,617	77,873	(14,042)	175
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր					
հիմնական միջոցների վաճառքից	823,744	823,744	-	-	-
տոկոսների ստացումից	379,872	357,980	21,892	-	-
ավանդների տրամադրումից	(503,305)	(123,305)	(380,000)	-	-
տրամադրված ավանդների մարումից	380,000	-	380,000	-	-
հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից	(1,765,922)	(1,754,437)	(11,485)	-	-
Ներդրումային գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	(685,610)	(696,017)	10,407	-	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր	-	-	-	-	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական զուտ հոսքեր	-	-	-	-	-
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	287,012	212,599	88,280	(14,042)	175
արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	(7,875)	(7,875)	-	-	-
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվարի	2,901,817	2,815,562	128,819	(42,896)	332
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	3,180,954	3,020,286	217,099	(56,938)	507

17. Այլ ընթացիկ ակտիվներ

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	9,958	6,227
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	9,958	6,192
<i>առհաշիվ անձանց տրված գումարների գծով</i>	<i>8,513</i>	<i>5,807</i>

18. Մեփական կապիտալ

Մեփական կապիտալը (զուտ ակտիվները) ձևավորված է չբաշխված շահույթից (վնասից) և պահուստային կապիտալից (հիմնադրամից):

Կուտակված շահույթ

Այս հոդվածում ներառվել են

- հաշվետու տարվա զուտ շահույթը՝ 1,742,280 հազար դրամ,
- նախորդ տարիների չբաշխված շահույթը՝ 40,829,342 հազար դրամ:

Պահուստային կապիտալ

Հիմնադրամը, կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, ստեղծել է պահուստային կապիտալ, որը կազմում է 169,894 հազար դրամ: Հաշվետու տարում պահուստային կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

Մեփական կապիտալի փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը՝ ըստ ստորաբաժանումների

<i>Օ00 դրամ</i>	<i>Կուտակված շահույթ</i>	<i>Պահուստային կապիտալ</i>	<i>Ընդամենը</i>
<u>Համախմբված</u>			
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	39,671,695	169,894	39,841,589
Չուտ շահույթ	1,157,647	-	1,157,647
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>	<i>1,157,647</i>	-	<i>1,157,647</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	40,829,342	169,894	40,999,236
Չուտ շահույթ	1,742,280	-	1,742,280
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>	<i>1,742,280</i>	-	<i>1,742,280</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	42,571,620	169,894	42,741,514
<u>ԵՊՀ</u>			
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	38,971,834	169,894	39,141,728
Չուտ շահույթ	1,087,016	-	1,087,016
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>	<i>1,087,016</i>	-	<i>1,087,016</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	40,058,850	169,894	40,228,744

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Զուտ շահույթ	1,642,468		1,642,468
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-		-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>	<i>1,642,468</i>		<i>1,642,468</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	41,701,317	169,894	41,871,211
<i>Իջևանի մ/ճ</i>			
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	697,716	-	697,716
Զուտ շահույթ	70,823		70,823
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-		-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>	<i>70,823</i>		<i>70,823</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	768,539	-	768,539
Զուտ շահույթ	100,605		100,605
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-		-
<i>Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի</i>	<i>100,605</i>		<i>100,605</i>
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	869,144	-	869,144

19. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Այս հոդվածում ներառվել են անհատույց անժամկետ օգտագործման իրավունքով ԵՊՀ-ին տրամադրված անշարժ գույքի, անհատույց սեփականության իրավունքով ստացված այլ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքները հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

20. Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	41,813	68,358
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	39,890	65,335
<i>ծառայությունների ձեռքբերումից</i>	<i>37,667</i>	<i>62,848</i>
<i>նշ նյութական ակտիվների գծով</i>	<i>1,750</i>	<i>1,934</i>
• Իջևանի մ/ճ-ի գծով	1,873	2,073
• ԵՊՀ հրատարակչության գծով	50	950

21. Կանխավճար ծառայությունների համար

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	1,110,762	1,143,444
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	1,023,206	1,061,921
<i>ուսուցման ծառայության համար</i>	<i>1,014,112</i>	<i>1,051,659</i>
<i>այլ ծառայությունների համար</i>	<i>9,094</i>	<i>10,262</i>
• Իջևանի մ/ճ-ի գծով	87,556	80,759
• ԵՊՀ հրատարակչության գծով	-	764

22. Այլ հարկեր և պարտադիր վճարներ

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>		<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	
	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտավորություն</i>	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտավորություն</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	97,587	118,413	138,905	148,593
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	97,521	108,911	138,561	147,333
<i>սոց. ապահովության վճար</i>	80	-	-	9,915
<i>եկամտային հարկ</i>	-	108,493	-	137,418
<i>ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ</i>	3,464	-	1,632	-
<i>ԱԱՀ</i>	88,591	-	132,836	-
<i>գույքահարկ</i>	-	120	109	-
<i>հողի հարկ</i>	-	298	893	-
<i>այլ վճարների գծով</i>	5,386	-	3,091	-

23. Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	275,902	198,599
• աշխատավարձի գծով	4,207	53
• կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով	271,695	198,546

24. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Այս հոդվածում ներառվել են ԵՊՀ-ին տրամադրված շնորհների գծով դրամական միջոցների հաշվեկշռային արժեքները հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

25. Այլ պարտավորություններ

<i>Միլիոն դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	967	1,177
• արհմիության գծով	696	408
• գործառնական վարձակալության գծով	218	769

26. Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը՝ ըստ ստորաբաժանումների և դուստր ընկերությունների

2017

000 դրամ

	<i>Համախմբված</i>	<i>այդ թվում</i>				
		<i>ԵՊՀ</i>	<i>Իջևան</i>	<i>ԵՊՀ հրատարակչություն</i>	<i>ԵՊՀ Ուս. Ծառ</i>	<i>ԵՊՀ ԵՀԿ</i>
Հասույթ	9,022,879	8,534,244	485,370	2,455	160	650
Վաճառքի ինքնարժեք	(6,749,404)	(6,483,012)	(265,369)	(390)	(100)	(533)
Համախառն շահույթ	2,273,474	2,051,231	220,001	2,065	60	117
Այլ եկամուտներ (ծախսեր)	373,373	371,481	1,959	-	-	(67)
Իրացման ծախսեր	(8,533)	(7,291)	(399)	-	(844)	-
Վարչական ծախսեր	(805,361)	(657,943)	(145,294)	(2,065)	-	(59)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	1,832,953	1,757,479	76,267	-	(784)	(9)
Ֆինանսական եկամուտներ	302,836	269,036	33,800	-	-	-
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	61,166	61,166	-	-	-	-
Շահույթը մինչև հարկումը	2,196,955	2,087,681	110,067	-	(784)	(9)
Շահութահարկի գծով ծախս	(454,675)	(445,213)	(9,462)	-	-	-
Զուտ շահույթ (վնաս)	1,742,280	1,642,468	100,605	-	(784)	(9)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1,742,280	1,642,468	100,605	-	(784)	(9)

26. Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը՝ ըստ ստորաբաժանումների և դուստր ընկերությունների 2016

<i>Մ000 դրամ</i>	<i>Համախմբված</i>	<i>այդ թվում</i>			
		<i>ԵՊՀ</i>	<i>Իջևան</i>	<i>ԵՊՀ հրատարակչություն</i>	<i>ԵՊՀ ԵՀԿ</i>
Հասույթ	8,831,295	8,341,979	483,480	5,003	833
Վաճառքի ինքնարժեք	(6,761,671)	(6,497,704)	(260,481)	(2,985)	(501)
Համախառն շահույթ	2,069,624	1,844,275	222,999	2,018	332
Այլ եկամուտներ (ծախսեր)	(250,168)	(251,522)	1,354	-	-
Իրացման ծախսեր	(7,184)	(7,027)	(157)	-	-
Վարչական ծախսեր	(751,055)	(597,963)	(150,567)	(2,011)	(514)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	1,061,217	987,763	73,629	7	(182)
Ֆինանսական եկամուտներ	387,346	353,134	34,212	-	-
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	(9,534)	(9,534)	-	-	-
Շահույթը մինչև հարկումը	1,439,029	1,331,362	107,841	7	(182)
Շահութահարկի գծով ծախս	(281,383)	(244,346)	(37,018)	-	(19)
Զուտ շահույթ (վնաս)	1,157,645	1,087,016	70,823	7	(201)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1,157,645	1,087,016	70,823	7	(201)

27. Հասույթ

<i>Մ000 դրամ</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	9,022,879	8,831,295
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	8,534,244	8,341,979
<i>եկամուտներ վճարովի ուսուցման ծառայությունից</i>	<i>6,775,038</i>	<i>6,608,125</i>
<i>եկամուտներ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտ. ծրագրերից (նպաստներ)</i>	<i>1,548,477</i>	<i>1,535,942</i>
<i>լրացուցիչ կրթական դասընթացներից և քննություններից</i>	<i>109,707</i>	<i>122,243</i>
<i>ուսումնասիրտադրական բազաների ծառ-ից</i>	<i>32,077</i>	<i>24,493</i>
<i>հյուրերի տան և հանրակացարանային ծառ-ից</i>	<i>15,085</i>	<i>403</i>
<i>եկամուտներ ատամնաբուժական ծառ-ից</i>	<i>11,256</i>	<i>11,450</i>
<i>փաստաթղթերի ձևակերպումից</i>	<i>3,701</i>	<i>3,400</i>
• Իջևիան մ/ճ-ի գծով, որից՝	485,370	483,480
<i>եկամուտներ վճարովի ուսուցման ծառայությունից</i>	<i>392,469</i>	<i>393,810</i>
<i>եկամուտներ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտ. ծրագրերից (նպաստներ)</i>	<i>92,901</i>	<i>89,670</i>
• ԵՊՀ հրատարակչության գծով	2,455	5,003
• ԵՊՀ ԵՀԿ գծով	650	833
• ԵՊՀ Ուս. Ծառ. գծով	160	-

28. Վաճառքի ինքնարժեք

<i>Մ000 դրամ</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	(6,749,404)	(6,761,671)
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	(6,483,012)	(6,497,704)
<i>աշխատանքի վարձատրություն</i>	<i>(4,953,785)</i>	<i>(5,212,322)</i>
<i>մաշվածություն (ամորտիզացիա)</i>	<i>(646,568)</i>	<i>(567,461)</i>
<i>կոմունալ ծախսեր</i>	<i>(361,922)</i>	<i>(348,545)</i>
<i>նյութեր</i>	<i>(53,530)</i>	<i>(48,238)</i>
<i>տրանսպորտային ծախսեր</i>	<i>(32,508)</i>	<i>(40,550)</i>
<i>գործուղման ծախսեր</i>	<i>(34,888)</i>	<i>(21,586)</i>
<i>նորոգման ծախսեր</i>	<i>(29,856)</i>	<i>(15,749)</i>
<i>փոստի և հեռահաղ-ն ծախսեր</i>	<i>(14,833)</i>	<i>(17,694)</i>
<i>տպագրական ծախսեր</i>	<i>(13,479)</i>	<i>(12,112)</i>
<i>գրասենյակային ծախսեր</i>	<i>(20,084)</i>	<i>(17,094)</i>
<i>կրթաթոշակի ծախսեր</i>	<i>(14,334)</i>	<i>(12,489)</i>
<i>ուսումնական միջոցառում-ի ծախսեր</i>	<i>(25,018)</i>	<i>(10,025)</i>
<i>պրակտիկայի կազմ. ծախսեր</i>	<i>(10,643)</i>	<i>(11,169)</i>
<i>թերթեր, ամսագրեր</i>	<i>(8,199)</i>	<i>(8,974)</i>
<i>այլ ծառայություններ</i>	<i>(96,251)</i>	<i>(103,842)</i>
<i>անձնակազմի ապահովագրական ծախսեր</i>	<i>(119,031)</i>	-
• Իջևանի մ/ճ-ի գծով, որից՝	(265,369)	(260,481)

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

աշխատանքի վարձատրություն	(225,900)	(228,077)
մաշվածություն (ամորտիզացիա)	(10,993)	(10,934)
կոմունալ ծախսեր	(8,918)	(8,566)
նորոգման, սպասարկման ծախսեր	(10,200)	(5,880)
տրանսպորտային ծախսեր	(3,515)	(3,496)
• ԵՊՀ հրատարակչության գծով	(390)	(2,985)
• ԵՊՀ ԵՀԿ գծով	(533)	(501)
• ԵՊՀ Ուս. Ծառ գծով	(100)	-

29. Այլ եկամուտներ (ծախսեր)

Միավոր	2017			2016		
	Եկամուտ	Ծախս	Արդյունք	Եկամուտ	Ծախս	Արդյունք
Հնարամենք, այդ թվում՝	2,559,517	(2,186,144)	(373,373)	2,075,271	(2,325,439)	(250,168)
• ԵՊՀ-ի գծով, որից՝	2,548,828	(2,177,347)	371,481	2,064,452	(2,315,974)	(251,522)
եկամ. վերաբերող շնորհներից	2,309,308	(1,887,549)	421,759	1,744,112	(1,760,926)	(16,814)
տարածքի վարձակալությունից փոխհատուցումներից, ճշգրտումից, պարտքերի դուրսգրումից	21,276	-	21,276	755	-	755
ակտիվների վաճառքից (օտար-ից)	1,072	(2,749)	(1,677)	9,335	(10,455)	(1,120)
ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	206,909	(206,909)	-	302,657	(330,003)	(27,346)
անհատույց սրված ակտիվներ	-	(56,495)	(56,495)	-	(104,590)	(104,590)
• Իջևանի մ/ճ-ի գծով, որից՝	10,689	(8,730)	1,959	10,819	(9,465)	1,354
եկամ. վերաբերող շնորհներից	9,986	(8,730)	1,256	9,904	(9,455)	449
կրթաթոշակ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	703	-	703	882	(3)	879
դիպլոմների վաճառքից	-	-	-	33	(7)	26
• ԵՊՀ ԵՀԿ-ի գծով	-	(67)	(67)	-	-	-

30. Շահութահարկ

<i>Մ000 դրամ</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
• շահույթ (վնասում) ճանաչված շահութահարկի գումար, այդ թվում`	(454,675)	(281,383)
• ԵՊՀ-ի գծով, որից`	(445,213)	(244,346)
o ընթացիկ հարկի գծով	(296,754)	(290,533)
o հետաձգված հարկի գծով	(148,459)	46,187

ԵՊՀ

Մ000 դրամ

Հարկի գործող միջին դրույքի և

հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում

	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Հարկի կիրառվող դրույք	20%	20%
Շահույթը մինչև հարկումը	2,087,681	1,331,362
Չնվազեցվող ծախսեր/չհարկվող եկամուտներ	603,911	121,303
Հարկվող շահույթը	1,483,770	1,452,665
Ընթացիկ հարկ	296,754	290,533
Հարկի գործող միջին դրույքը	14%	22%

Հետաձգված հարկ

ԵՊՀ

Մ000 դրամ

	<i>Ծանոթ.</i>	<i>31.12.2017</i>		
		<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>	<i>Հարկային բազա</i>	<i>(+) Հարկվող ժամանակվոր տարբերություն (-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն</i>
Հիմնական միջոցներ	9	34,397,173	4,981,813	29,415,359
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուցումների գծով պարտավորություն	23	265,986	4,207	(261,780)
Ընդամենը				29,153,580
Հարկի դրույքը				20%
Հետաձգված հարկային պարտավորություն				5,830,716

Մ000 դրամ

	<i>Ծանոթ.</i>	<i>31.12.2016</i>		
		<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>	<i>Հարկային բազա</i>	<i>(+) Հարկվող ժամանակվոր տարբերություն (-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն</i>

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Հիմնական միջոցներ	9	34,394,819	5,795,011	28,599,807
Աշխատավարձի և այլ կարճ. հատուցումների գծով պարտավորություն	23	188,683	159	(188,524)
Ընդամենը				28,411,284
Հարկի դրույքը				20%
Հետաձգված հարկային պարտավորություն				5,682,257

«Հիմնական միջոցներ» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է ֆինանսական և հարկային հաշվառման նպատակով տարբեր օգտակար ծառայություններ սահմանելուց և ՖՀՄՄ-երին անցման ամսաթվի դրությամբ իրականացված վերագնահատումներից:

«Աշխատավարձի և այլ կաճրաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է աշխատակիցների կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով:

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ, չօգտագործված հարկային վնասներ և չօգտագործված հարկային զեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

31. Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

Ե-ՊՀ

<i>000 դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Հասույթ	27	8,534,244	8,341,979
Գործառնական այլ եկամուտներ	29	2,548,828	2,064,452
Պատրաստի արտադրանքի և անավարտ արտադրանքի պաշարների փոփոխություններ		11,431	1,524
Օգտագործված հումք և նյութեր		(154,826)	(178,205)
Աշխատավարձ և կարճ. այլ հատուցումներ		(6,753,467)	(6,786,861)
ՀՄ-ների մաշվածություն	9	(885,217)	(915,714)
ՈՆԱ-ների ամորտիզացիա	10	(8,102)	(10,780)
Գործառնական այլ ծախսեր		(1,535,412)	(1,528,633)
Գործառնական շահույթ		1,757,479	987,763
Ֆինանսական եկամուտներ		269,036	353,134
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		61,166	(9,534)
Շահույթը մինչև հարկումը		2,087,681	1,331,362
Շահութահարկի գծով ծախս	30	(445,213)	(244,346)
Զուտ շահույթ		1,642,468	1,087,016

32. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունը

Հիմնադրամի հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները առևտրական կրեդիտորական պարտքերն են: Ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական նպատակն է Հիմնադրամի գործառնությունների ֆինանսավորումը: Հիմնադրամը ունի առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ:

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի: Հիմնադրամի ղեկավարությունը վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը: Հիմնադրամը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունը այդ ռիսկերին:

Պարտքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրական դեբիտորական պարտքեր) հետ:

Վաճառքների գծով պարտքային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է հաշվապահության և ուսումնական վարչության կողմից: Դեբիտորական պարտքերի գծով իրականացվում է կանոնավոր մոնիտորինգ: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է բոլոր դեբիտորների համար արժեզրկման (անհավաքագրելիության) ստուգում՝ անհատական հիմունքով: Հաշվարկները սահմանվում են անցյալում փաստացի կրած վնասների հիման վրա: Պարտքերի համար ապահովություն չի պահանջվում: Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առևտրական դեբիտորական պարտքերի ռիսկի համակենտրոնացումը գնահատվում է ցածր:

Իրացվելիության ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ Հիմնադրամը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Հիմնադրամը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը: Հիմնադրամի նպատակն է պահպանել ֆինանսավորման շարունակականության և ճկունության միջև հավասարակշռությունը:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հավասար են չգեղչված պայմանագրային վճարումներին:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չգեղչված պայմանագրային վճարումների վրա:

31.12.2017թ.	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը
Փոխառություններ	-	-	470	470
Առևտրական	-	41,813	-	41,813
կրեդիտորական պարտքեր				
Այլ պարտավորություններ	-	430,493	-	430,493
31.12.2016թ.	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը
Փոխառություններ	-	-	570	570
Առևտրական	-	68,358	-	68,358
կրեդիտորական պարտքեր				
Այլ պարտավորություններ	-	352,965	-	352,965

Շուկայական ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ արժույթային ռիսկ, տոկոսադրույքային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժույթային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ռիսկին ենթարկվում են դրամական միջոցները: Գնումների հետ

**«Երևանի պետական համալսարան» Հիմնադրամի
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

կապված պարտքերի գծով Հիմնադրամը չի ենթարկվում արժույթային ռիսկին, որովհետև դրանք գնանշված են ֆունկցիոնալ արժույթով:

Արժույթները, որոնք հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկ, հետևյալն են՝ ԱՄՆ դոլար, Եվրո, Ռուբլի:

Հիմնադրամը ունի արտարժույթով գնանշված հետևյալ ֆինանսական գործիքները.

<i>Հոդված</i>	<i>USD</i>		<i>EUR</i>		<i>RUB</i>	
	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Ընթացիկ ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ	688,585	426,762	49,865	586,986	5,258,660	8,649,661
Ընթացիկ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշիռ	688,585	426,762	49,865	586,986	5,258,660	8,649,661

Աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի, Ռուբլու փոխարժեքների հնարավոր փոփոխության նկատմամբ զգայունությունը՝ այլ փոփոխականների հաստատուն լինելու դեպքում: Հիմնադրամի նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխություններով: Այլ արժույթների փոփոխությունների նկատմամբ Հիմնադրամի ենթարկվածությունը էական չէ:

	ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)
2017թ.	+5%/-5%	(16,667)/16,667
2016թ.	+5%/-5%	(10,326)/10,326
	Եվրոյի փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)
2017թ.	+6%/-6%	(1,736)/1,736
2016թ.	+6%/-6%	(18,039)/18,039
	Ռուբլու փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)
2017թ.	+11%/-11%	(4,859)/4,859
2016թ.	+11%/-11%	(7,498)/7,498

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ՀՀ դրամով կարճաժամկետ ներդրումները 14 տոկոս ֆիքսված տոկոսադրույքով են և տոկոսադրույքի փոփոխությունների չեն ենթարկվում:

Այլ գնային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժույթային ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով: Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

33. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Կապակցված կողմերի փոխհարաբերությունների բնույթը

Անվանումը	Բնույթը
Դուստր կազմակերպություն	«ԵՊՀ հրատարակչություն» ՍՊԸ «ԵՊՀ երկրաբանական հետազոտությունների կենտրոն» ՍՊԸ և «ԵՊՀ ուսանողական ծառայություններ» ՍՊԸ (գրանցվել է 14.03.2016թ.):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

«ԵՊՀ հրատարակչություն» ՍՊԸ

Կրեդիտորական պարտքեր ծառայությունների գծով

<i>Մնացորդ 31.12.2016թ.</i>	-
<i>Ավելացում</i>	11,646
<i>Նվազեցում</i>	(11,646)
<i>Մնացորդ 31.12.2017թ.</i>	-

Հիմնադրամը հաշվետու տարում «ԵՊՀ հրատարակչություն» ՍՊԸ –ին տրամադրել է 415 հազար դրամ գումարի դրամաշնորհ:

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2017թ. կազմել է **71,044** հազար դրամ և 2016թ.՝ 71,044 հազար դրամ: Առանքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

34. Պայմանական պարտավորությունները, պայմանականությունները և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունները

Բիզնես միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում է քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների փուլում: Չկան բիզնեսի և վերահսկողական այնպիսի զարգացած ենթակառուցվածքներ, ինչպիսիք կան ավելի հասուն շուկայական տնտեսություններում: Ավելին, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեությունը և վերջիններս ոչ միշտ են ճիշտ արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքը: Հետագա տնտեսական աճի հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է և տարածաշրջանային անկայունությունը: Աղքատության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ, ինչն ազդում է համընդհանուր գնողունակության և պահանջարկի վրա:

Ապահովագրություն

ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Հիմնադրամը իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ):

Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

35. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2017թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (20.03.2018թ.) ընկած ժամակահատվածում:

36. Ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են հրապարակման համար 2018թ. մարտի 20-ին՝ ռեկտոր Ա.Միմոնյանի և գլխավոր հաշվապահ Ռ.Գրիգորյանի կողմից:

Ռեկտոր

Ա.Միմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ռ.Գրիգորյան